

Onderwerp

Subsidies/uitvoeringskosten t.b.v. statushouders en anderstaligen in 2018

Programma

Zorg en Welzijn

BW-nummer

BW – 01634

Portefeuillehouder

B. Frings

Samenvatting

Met dit voorstel wordt onder andere de subsidieverlening 2018 geregeld voor:

- Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON) voor onder andere de maatschappelijke begeleiding van statushouders;
- Stichting Taal Educatie en Participatie (STEP) voor voorzieningen aan anderstaligen;
- VWON en STEP voor het verzorgen van de Participatieverklaringstrajecten (PVT);
- Bindkracht 10 voor de inzet van een verbindingsfunctionaris én het sleutelbeheer van de ontmoetingsruimte "Gezellig".
- Bindkracht 10, VWON en Bureau Wijland voor de uitvoering van trajectregie;
- De jaarlijkse formatiekosten van onze afdeling Zorg & Inkomen ten behoeve van de uitvoering van de huisvesting van statushouders.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.

MO10, Golshid Al Eshaq, 33 38

Datum ambtelijk voorstel

17 april 2018

Registratienummer

2018.0330

2018.0605

2018.0050

2018.0602

2018.0617

2018.0616

Ter besluitvorming door het college

1. Voor het jaar 2018 een budgetsubsidie te verlenen aan VWON van € 307.588 voor onder andere de maatschappelijke begeleiding van statushouders;
2. Voor het jaar 2018 een budgetsubsidie te verlenen aan STEP een budgetsubsidie te verlenen van € 509.719 voor voorzieningen aan anderstaligen;
3. Voor het jaar 2018 een budgetsubsidie te verlenen van € 13.600 aan STEP en € 13.600 aan VWON voor de uitvoering van de PVT voor asielmigranten;
4. Voor Bindkracht 10 een bedrag van € 30.000 te reserveren voor de verlenging van hun welzijnswerk op de Griftdijk, periode 1 januari tot 1 juli 2018;

Steller

G. Al Eshaq

Paraaf Datum
akkoord

☒ Alleen ter besluitvorming door het college

Besluit B&W d.d.

nummer:

Paraaf Datum
akkoord

- ☐ Conform advies
- ☐ Aanhouden
- ☐ Anders, nl.

Bestuursagenda

Portefeuillehouder

Vervolg beslispunten

5. Voor Bindkracht 10 een bedrag van €14.509 te reserveren voor het sleutelbeheer van ontmoetingsplek "Gezellig", periode januari t/m september 2018;
6. De formatiekosten van afdeling Zorg & Inkomen ten behoeve van de uitvoering van de huisvesting statushouders vast te stellen op € 48.341 in 2018;
7. Voor het jaar 2018 een budgetsubsidie te verlenen van in totaal € 242.784 voor de uitvoering van de opdracht trajectregie statushouders aan:
 - Bindkracht 10, € 80.928
 - VWON, € 80.928
 - Bureau Wijland, € 80.928 (via declaratie)
8. De subsidies en kosten van beslispunten 1 t/m 7 ten laste te brengen van het programma Zorg & Welzijn, producten Diversiteit en Welzijn.
9. De begrotingswijziging BW – 01634 vast te stellen.

1 Probleemstelling

In dit verzamelvoorstel worden verschillende subsidies en uitvoeringskosten geregeld voor statushouders en anderstaligen. Hieronder een toelichting per onderdeel.

1.1 Subsidieaanvraag VWON 2018

VWON vraagt conform voorgaande jaren, ten behoeve van de maatschappelijke begeleiding, ondersteuning (bij gezinshereniging en asielprocedure) en informatie en advies van statushouders, subsidie aan voor 2018.

1.2 Subsidieaanvraag STEP 2018

Ook STEP vraagt conform voorgaande jaren subsidie aan. Deze subsidieaanvraag is bedoeld voor het uitvoeren van hun reguliere werkzaamheden voor anderstaligen op het gebied van educatie, taalcoaching, activering en ontmoeting.

1.3 Subsidie t.b.v. participatieverklaringstrajecten 2018

In 2016 is het participatieverklaringstraject (PVT) door de Rijksoverheid ingevoerd. Het doel van het PVT is het leren van de Nederlandse kernwaarden aan nieuwkomers. Dit wordt aangeboden middels groepsworkshops en wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring. Het PVT is in voorgaande jaren in Nijmegen uitgevoerd door VWON en STEP. Beide organisaties werkten daartoe nauw samen en werden ondersteund door Bureau Wijland die een aanvullend programmaonderdeel verzorgde.

Per 1 oktober 2017 is het PVT een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen. Als gemeente moeten we vanuit de Wet Inburgering het PVT aanbieden aan alle Nijmeegse inburgeraars (zowel asielmigranten als gezinsmigranten).

In dit voorstel besluiten we over de vormgeving en hoogte van de subsidie voor de uitvoering van het PVT voor asielmigranten in 2018. Vóór de zomer nemen we een besluit over hoe we de PVT voor gezinsmigranten vormgeven.

1.4 Voortzetting inzet Bindkracht 10 op de Griftdijk

In 2017 is een subsidie verleend aan Bindkracht 10 voor de formatiekosten van een verbindingsfunctionaris in het kader van het project 'Versnelde inburgering door sport en intensieve begeleiding'. Het doel van de verbindingsfunctionaris was het bevorderen van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van adolescente statushouders uit Eritrea. In 2018 wordt de inzet van Bindkracht 10 op de Griftdijk verlengd, maar veranderd in overleg de opzet.

1.5 Sleutelbeheer ontmoetingsruimte "Gezellig" door Bindkracht 10

"Gezellig" is sinds 2016 een ontmoetingsruimte in een huiskamersfeer waar op een laagdrempelige manier nieuwe Nijmegenaren en Nijmegenaren die hier al langer wonen elkaar kunnen ontmoeten en informeren. Het sleutelbeheer van Gezellig wordt gedaan door Bindkracht 10. De financiering van het sleutelbeheer wordt met dit voorstel geregeld voor de periode 1 januari tot 1 oktober 2018.

1.6 Formatie huisvestingstaakstelling statushouders

Om er voor te zorgen dat onze gemeentelijke uitvoeringsafdeling Zorg en Inkomen onze taakstelling kan bewaken in 2018 voor het aantal te huisvesten vergunninghouders, stellen we jaarlijks de formatiekosten van deze afdeling vast. De formatiekosten voor 2018 worden middels dit voorstel geregeld.

1.7 Subsidie voor de uitvoering van "trajectregie"

In 2017 hebben we een subsidie verleend aan VWON, Bindkracht 10 en Bureau Wijland om in samenwerkingsverband uitvoering te geven aan trajectregie. Trajectregie is een instrument dat is voortgekomen uit het ons actieplan integratie van vergunninghouders 2016 – 2018 'Status... en dan?' met als doel het integratieproces van statushouders te optimaliseren. Dit gebeurt middels een individueel ontwikkelplan waarbij alle gebieden van de zelfredzaamheidmatrix en de inburgeringsdoelstellingen worden meegenomen. In 2017 is het instrument trajectregie als pilot ingevoerd voor ruim 200 volwassen statushouders en is het verder ontwikkeld, uitgewerkt en ingezet voor deze groep statushouders.

In 2018 zetten we trajectregie voort. Met dit voorstel regelen we de financiering voor de drie uitvoerende partijen (VWON, Bindkracht 10 en Bureau Wijland).

2 Juridische aspecten

Voor de subsidie aan VWON is artikel 18 van de Wet Inburgering van toepassing waarin is vastgesteld dat gemeenten de plicht hebben om statushouders maatschappelijke begeleiding aan te bieden.

Verder is voor de subsidie ten behoeve van de uitvoering van het PVT 2018 artikel 7, derde lid, van de Wet Inburgering van toepassing. Hierin is vastgesteld dat de gemeente aan inburgeringsplichtigen het PVT moet aanbieden.

Voor de formatiekosten van de afdeling Zorg en Welzijn, ten behoeve van de huisvestingstaakstelling van statushouders, is artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 van toepassing. Hierin is vastgesteld dat gemeenten zorg dragen voor de voorziening in de huisvesting van statushouders conform de taakstelling.

Tot slot zijn op alle subsidieverleningen de Nijmeegse Kaderverordening Subsidies (2011) van toepassing.

3 Doelstelling

Het doel van dit verzamelvoorstel is om verschillende subsidies en uitvoeringskosten voor 2018 ten behoeve van statushouders en anderstaligen te regelen.

4 Argumenten

4.1 Subsidie VWON: uitvoering maatschappelijke begeleiding voor statushouders

Met de subsidie aan VWON stellen wij VWON in staat ondersteuning te bieden aan vluchtelingen en statushouders met als doel de weerbaarheid, emancipatie en zelfredzaamheid te bevorderen.

Via de wettelijk verplichte maatschappelijke begeleiding organiseert VWON in het begin veel praktische zaken 'voor' de statushouder, daarna 'samen' met de statushouder en aan het eind van het traject regelt de statushouder zijn zaken 'zelf'. Dit is van belang omdat aan de hand van deze ondersteuning statushouders hun eerste stappen kunnen zetten naar zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.

Naast de maatschappelijke begeleiding zorgt VWON voor ondersteuning bij gezinshereniging en asielprocedure en voor informatie en advies aan statushouders.

We besluiten daarom VWON voor het jaar 2018 een subsidie te verlenen van € 307.588. De hoogte van de subsidie is gebaseerd op een prognose van het aantal volwassenen statushouders dat in 2018 wordt gehuisvest in Nijmegen: 156 statushouders. Dit is 65% van onze totale taakstelling voor de huisvesting in 2018 (240 statushouders).

4.2 Subsidie STEP: uitvoering informele taalondersteuning

Met de subsidie stellen wij STEP in staat om de volgende producten en diensten te leveren aan anderstaligen: modules spreekvaardigheid, - schrijfvaardigheid, - taalcoaching, - digitale vaardigheden en interculturele ontmoetingsactiviteiten. De aanvullende producten en diensten die STEP levert zijn trajectbegeleiding, activering en ondersteuning vanuit het zorgteam. De doelgroep van Step bestaat uit ongeveer 25% cursisten met een vluchtelingenachtergrond en 75% een migrantenachtergrond.

Er blijft een grote vraag vanuit deze doelgroep om op een laagdrempelige wijze de Nederlandse taal beter te beheersen. Zo bedient STEP ieder jaar tussen de 500-600 anderstaligen en weten steeds meer mensen het aanbod van STEP te vinden. Door middel van de ondersteuning van STEP kan de maatschappelijke participatie en zelfregie van anderstaligen worden vergroten. Dit sluit ook aan bij het beleidskader WMO en Jeugd 2015-2018.

Tot slot is mede dankzij het aanbod van STEP er in Nijmegen, samen met formele taalaanbieders zoals het ROC, een gedifferentieerd en een op elkaar aansluitend taalondersteuningsaanbod voor (kwetsbare) anderstaligen en laaggeletterden. We besluiten daarom STEP een subsidie voor het jaar 2018 te verlenen van € 509.719.

Dit bedrag valt lager dan de aangevraagde subsidie (€ 542.608) door STEP omdat in de aanvraag de subsidiering van hun activiteitenaanbod in de wijk Hatert is meegenomen in de begroting. Vanaf 1 september 2016 heeft STEP haar activiteitenaanbod uitgebreid naar Hatert. Het eerste jaar is betaald vanuit niet bestede (frictie)gelden. Vanaf 1 september 2017 was dat niet meer mogelijk en hebben wij een a-structurele subsidie verleend om het activiteitenaanbod in Hatert in stand te kunnen houden van september tot en met december 2017. In 2018 zetten we de subsidiering van het activiteitenaanbod van de wijk Hatert niet voort gezien de beperkte financiële ruimte binnen het programma Zorg en Welzijn.

4.3 Subsidie VWON en STEP: uitvoering Participatieverklaringstrajecten

We kiezen ervoor om in 2018 voor asielmigranten PVT-workshops van drie dagdelen aan te bieden (uitgevoerd door STEP en VWON).

Hiermee voldoen we aan onze wettelijke verplichting om minstens één dagdeel te verzorgen voor alle inburgeraars en zorgen we ervoor dat asielmigranten, in het kader van een extra impuls voor hun integratie, twee extra PVT-workshops krijgen.

Voor de uitvoering hiervan geven we een subsidie van € 13.600 aan VWON en € 13.600 aan STEP. Deze bedragen zijn gebaseerd op een schatting van 160 asielmigranten (a € 170 p.p. voor workshops van drie dagdelen incl. tolkenkosten) die in 2018 het PVT-traject moeten volgen.

Voorgaande jaren werd een vierde dagdeel verzorgd door Bureau Wijland in afstemming met VWON en STEP. In 2018 kiezen we er vanwege de beperkte financiële ruimte binnen het programma Zorg en welzijn voor dit vierde dagdeel niet uit te voeren. Op deze manier voorkomen we eveneens dat de inzet van onze middelen in verhouding niet te veel in organisatie- en afstemmingskosten gaan zitten en zoveel mogelijk wordt ingezet ten behoeve van de daadwerkelijke uitvoering van de PVT-workshops voor de inburgeraars.

4.4 Voortzetting inzet Bindkracht 10 op de Griftdijk

De inhoud van de inzet vanuit Bindkracht 10 op de Griftdijk is in overleg tussen de gemeente en Bindkracht 10 gewijzigd. De focus zal liggen op inzet van welzijnswerk voor de afbouw van de Griftdijk (eind 2018/begin 2019) vanuit Bindkracht 10 voor de meer kwetsbare adolescente statushouders uit Eritrea op de Griftdijk. Hiervoor stellen we een bedrag van € 30.000 beschikbaar voor Bindkracht 10 voor de periode januari tot en met juni 2018.

4.5 Bindkracht 10: sleutelbeheer ontmoetingsruimte "Gezellig"

Het sleutelbeheer van ontmoetingsruimte "Gezellig" wordt uitgevoerd door Bindkracht 10. Hiervoor hebben we in 2016 een overeenkomst gesloten met Bindkracht 10 voor de periode 1 oktober 2016 tot 1 oktober 2018 en een subsidie voor sleutelbeheer verleend tot 1 januari 2018.

Middels dit voorstel regelen we het budget voor Bindkracht 10 ter hoogte van € 14.509 voor het sleutelbeheer van "Gezellig" voor de periode 1 januari tot 1 oktober 2018. We willen deze ruimte namelijk nog een periode beschikbaar stellen zodat nieuwe Nijmegenaren en Nijmegenaren die hier al langer wonen elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen met allerlei zaken (taal leren, praktische zaken, netwerk opbouwen etc.). Na het zomerreces zullen we een beslissing nemen of de financiële voortzetting van "Gezellig" gewenst is.

4.6 Vaststelling formatiekosten afdeling Zorg en Inkomen

Op basis van de hoogte van onze huisvestingstaakstelling van statushouders, stellen we jaarlijks de formatiekosten vast voor de gemeentelijke afdeling Zorg & Inkomen die de uitvoering van deze taak in de praktijk op zich neemt.

Onze huisvestingstaakstelling voor 2018 is 240. Hiermee komt de formatie voor afdeling Zorg en Inkomen neer op 0,73 fte en worden de formatiekosten vastgesteld op € 48.341.

4.7 Subsidie VWON, Bindkracht 10 en Bureau Wijland: uitvoering Trajectregie

In Nijmegen is er een omvangrijke infrastructuur voor statushouders en migranten. Daarin constateerden wij echter wel overlap en gaten en onvoldoende afstemming. Na de eerste fase van maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk ontbreekt het zicht op de vorderingen en vragen van inburgeraars in de periode daarna.

Focus trajectregie

Trajectregie richt zich op de regie op het aanbod en de samenwerking in ons integratiebeleid. Door de verantwoordelijkheid voor de inburgering volledig te leggen bij de statushouder zelf is enerzijds het zicht op deze doelgroep verloren gegaan en blijkt dit anderzijds een te grote opgave.

Trajectregie omvat de volgende doelen:

- Het maken van een ontwikkelplan voor de statushouder.
- Het integratieproces van statushouders optimaliseren waarbij trajectregisseurs het proces monitoren om een geslaagde inburgeringsperiode te bewerkstelligen.
- Digitaal klantvolgsysteem voor de trajectregisseurs van de drie organisaties beschikbaar stellen.
- Trajectregie afstemmen met en aangesloten houden op de ketenpartners en als instrument borgen in het integratieproces van statushouders.

Uitvoering trajectregie in 2018

Oorspronkelijk zou trajectregie per statushouder voor maximaal drie jaar worden ingezet. Gezien onze beperkte financiële middelen (zie paragraaf 5.2 voor een toelichting) binnen het programma Zorg en Welzijn, zetten we trajectregie voorlopig voor één jaar voort. Voor 2018 kiezen we daarom om trajectregie voort te zetten voor de ongeveer 200 statushouders die reeds in 2017 in trajectregie zijn genomen. Dit doen we omdat we voor deze groep een langere trajectperiode nodig achtten om trajectregie als instrument in de praktijk beter tot uiting te laten komen.

Daarnaast willen we dat in 2018 30 tot 50 extra statushouders in trajectregie worden genomen. Dit zullen statushouders zijn die in 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden, maar de inburgering niet hebben behaald. Omdat we geen goed beeld hebben van hoe deze statushouders ervoor staan, vinden we het van belang dat zij door trajectregie in beeld worden gebracht en worden ondersteund en verder worden begeleid daar waar nodig. In 2018 wordt daarom in totaal uitgegaan van een streefgetal van 230 tot 250 volwassen statushouders in trajectregie.

Hiervoor verlenen we middels dit collegevoorstel een subsidie (en voor Bureau Wijland via declaratie) van in totaal € 242.784 aan de drie uitvoerende partijen voor de periode maart tot en met december 2018¹.

Voortzetting trajectregie na 2018

In het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" heeft de regering aangegeven meer regie aan gemeenten te willen geven wat betreft de inburgering van statushouders. Dit zou betekenen dat we als gemeente een grotere rol zullen krijgen in het voeren van regie. Afhankelijk van de uitwerking van het regeerakkoord en een evaluatie van trajectregie zullen we een beslissing nemen over het wel of niet doorzetten van trajectregie na 2018 (in de huidige vorm).

Naast deze inhoudelijke afwegingen, spelen de beschikbare financiële middelen ook een grote rol bij de beslissing over de voortzetting van trajectregie in 2019 en verder. Vanwege het onverwachts wegvallen van Europese subsidie (AMIF) hebben we namelijk te maken met een financiële tegenvaller voor trajectregie. Zie paragraaf 5.2 voor verdere toelichting.

5 Financiën

5.1 Overzicht subsidies/kosten 2018 voor statushouders en anderstaligen

De totale kosten (subsidies en uitvoeringskosten) 2018 bedraagt € 1.180.141. Dit wordt bekostigd uit het programma Zorg en Welzijn, producten Diversiteit en Welzijn. Met het vaststellen van de begrotingswijziging regelen we de dekking van de formatie. In tabel 1 staat een overzicht van de subsidies/budgetten voor de diverse opdrachten per organisatie in 2018.

Tabel 1. Overzicht subsidies en kosten statushouders en anderstaligen 2018

¹ De uitvoerende organisaties hebben voor de uitvoering van trajectregie in de maanden januari en februari 2018 reeds een betaling gehad van € 57.628. In totaal komen de kosten van trajectregie voor 2018 daarmee uit op € 300.412.

Opdracht	Organisatie	Bedrag	Subsidie/ declaratie	Deelproduct
Maatschappelijke begeleiding t.b.v. huisvesting statushouders	VWON	€ 307.588	Subsidie	61221.D.
Informele taalondersteuning	STEP	€ 509.719	Subsidie	61223.S0898 61304.S3229
PVT	VWON	€ 13.600	Subsidie	61221.D
	STEP	€ 13.600		
Verlenging inzet verbindingfunctionaris	Bindkracht 10	€ 30.000	Declaratie	61221.D.
Sleutelbeheer Gezellig	Bindkracht 10	€ 14.509	Declaratie	61221.D
Formatiekosten t.b.v. huisvestingstaakstelling	Afdeling Zorg en Inkomen	€ 48.341		61221.D
Trajectregie	VWON	€ 80.928	Subsidie	61221.D
	Bindkracht 10	€ 80.928	Subsidie	61221.D
	Bureau Wijland	€ 80.928	Declaratie	61221.D
Totaal		€ 1.180.141		

5.2 Financiële tegenvaller trajectregie

In 2018 hebben we te maken met een onverwacht tekort van € 150.000 voor de uitvoering van "trajectregie". Om de financiering van trajectregie voor 2018 en verder rond te krijgen, is er in 2017 Europese subsidie aangevraagd bij het Asiel, Migratie en Integratiefonds (AMIF). Voor de periode 2018 tot en met 2020 zouden we daarmee, met een eigen cofinanciering van € 456.000, AMIF subsidie krijgen ter hoogte van € 294.000. Nadat de subsidieaanvraag eind 2017 was goedgekeurd, bleek trajectregie achteraf toch niet subsidiabel via de voorwaarden van het AMIF. Dit terwijl de uitvoering van trajectregie dit jaar reeds is gestart. Dit betekent dat we trajectregie voor 2018 voort moeten zetten maar dit jaar te maken hebben met een onverwachtse financiële tegenvaller, waarvan we een melding maken in de zomernota 2018. Vóór de zomer maken we een nieuwe afweging over de inzet van trajectregie na 2018.

6 Participatie en Communicatie

De deelnemende organisaties worden met een beschikking op de hoogte gesteld van dit besluit.

7 Uitvoering en evaluatie

Met de uitvoerende organisaties (STEP, VWON, Bindkracht 10 en Bureau Wijland) worden afspraken gemaakt over de te leveren prestaties, voortgangsrapportages, inhoudelijk- en financieel jaarverslagen en accountantsverklaringen.

8 Risico's

Voor wat betreft de subsidie aan VWON wordt in de subsidievoorwaarden opgenomen dat wanneer de realisatie van het aantal gehuisveste statushouders afwijkt van de norm die opgenomen is in de subsidietoekenning, de hoogte van de subsidie hoger of lager kan worden vastgesteld. Op deze wijze lopen wij geen risico wanneer we minder Rijksmiddelen ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding.

- Bijlagen:
- Subsidiebeschikkingen STEP en VWON reguliere subsidie 2018
 - Subsidiebeschikking STEP en VWON subsidie t.b.v. PVT 2018
 - Subsidiebeschikking Bindkracht 10 en VWON 10 subsidie t.b.v. trajectregie 2018
 - Controle BW-01634
 - Financiële bijsluiter BW-01634
 - BW-01634
 - Ondertekende formatieformulier

- Ter inzage:
- Subsidieaanvraag STEP en VWON reguliere subsidie 2018
 - Subsidieaanvraag STEP en VWON t.b.v. PVT 2018
 - Subsidieaanvraag Bindkracht 10 en VWON 10 t.b.v. trajectregie 2018